

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általatok kátholikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseltük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Segéd-szerkesztő:
KETSKÉS ELEK.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivata: **Szent-István-tér I.**
Egyes számok kaphatók: a csehnyitásokban.

Templomszentelés Nadapon.

„Építetek hajlékot az Úrnak és jöjjetek hívek, dicsérjétek a Fölségest.“

Lélekemelő ünnepe volt tegnap Nadap községnek. Az Ur dicsőségére épült gyönyörű templomot vasárnap szentelte fel dr. Városvy Gyula megyéspüspök és adta át fenséges rendeltetésének.

Megepüspökünk **Károly János** c. püspök, nagyrepost kíséretében a reggeli vonattal Kápolnásnyékre utazott, a hol **Czirák Antal** grófnak, a nadapi templom kegyurának fogatai várták. A püspök környezetében még dr. **Klauc György** pápai kamarás, irodaigazgató és **Streit Ferenc** pápai káplán, püspöki titkár voltak. A templomnál **Czirák Antal** gróf v. b. t. tanácsos nevével, **Keglevich Róza** grófnővel, **Escherházy Miklós** herceggel és ennek nevével, **Czirák Margit** grófnővel, valamint **Czirák Marie** grófnővel és **Czirák László** gróffal fogadták a főpásztor. Kivülük **Verebi Végli Mária**, **Verebi Végli István**, **Meszlényi Bencke**, **Meszlényi Pál** országgyűlési képviselő, **Lutzenbacher Pálné** hugával és fiával szintén megjelentek a fényes ünnepségen. A papság köréből **Kriszány János** c. kanonok zsámbéki plebános, **Magdics István** c. kanonok, etyeki esp. plebános, **Beleznyai István** c. kanonok, esp. plebános, **Szterbeczky István** pákozdi, **Krécsy Károly** lovasberényi és **Schier József** pátkai plebánosok, **Bilkei Ferenc** hitoktató, a Fejérmegyei Napló szerkesztője és **Angeli István** hitoktató jelentek

meg. A lovasberényi, pázmándi, verebi, sukorói és pákozdi hívek nem törődve a tikkasztó hőség okozta fáradalmakkal, processzióval jöttek a kedves ünnepségre.

A szertartás 8 órakor vette kezdetét. A templomot először kívülről, azután belülről szentelte fel a megyéspüspök, mely után az oltár és egyházi szerek felszentelése következett. Körülbelül 11 óra lett vége a szertartásnak, mely közben a megyéspüspök a nadapi hívekhez németül intézett beszédet s **Czirák Antal** grófnak, mint a templom patronusának ékes szavakban köszönte meg áldozatkészletét, mint az Istennek hozott aiándékot s kérte, hogy bőkezűségét, gondosságát, melynek eddig részese volt a kegyurasága alatt levő templom, ezután se vonja meg attól.

A szertartások után a megyéspüspök a dicső szövekre lépett, hogy onnan az első szent beszéd az ő apostoli ajkairól hangozzék el. Ékes magyar nyelven szólott szeretett híveikhez. Megmagyarázta a templom jelentőségét, célját, szükségességét s a híveket annak buzgó látogatására, az Oltárszentségben jelenlevő Jézus imáadására lelkesítvén. Buzdította őket magyar hazánk és nemzetünk szeretetére, a király iránt való hűségre, törvénytiszteletre, lelkiükbe vésvén, hogy az igaz kereszténység és a hazafiság testvérfogalmak.

Az ünnepélyes nagy mise, melyet ismét a fáradhatlan megyéspüspök végzett, délben vette

kezdetét s a nagyszámú áldozók kiszolgálásáva egy óra-ór ért véget.

A hívők óriási serege, a kik messze földről jöttek az Úr új hajlékának megszentelésére az óriási melegben csodálatos türelemmel vettek részt a hosszú és fárasztó szertartásokban. A jószág Isten bizonyára kegyesen vette fáradalmukat, melyet az ő szent házáért áldozatul hoztak.

Alig győztek betelni a pompás, minden tekintetben kedves és szép Istenháza szemléletével.

A papság processzionálisan kísérte a megyéspüspököt a plebániára, hol a nagyszámú vendégsereg **Czirák Antal** grófnak, a nagylelkű és bőkezű patronusnak volt vendége. Az első felköszöntőt lendületes szavakban a gróf-patronus mondotta a püspökre, a ki a felszentelés fárasztó és nehéz munkáját oly szeretettel teljesítette. Beszédének minden szaván átértett a boldogság, az örömtől áthatott léleknek melege, a föld, hogy jót és magasztosat művelhetett. Átértett a csontig-velőig kátholikus férfi gondolkozása, a ki előtt az összes fáradalmak, a súlyos áldozatok semmivé törpülnek, látva a művet, melyet Isten nagyobb dicsőségére létesített.

Dr. Városvy Gyula megyéspüspök válaszában a gróf nagylelkűségét és bőkezűségét magasztalta. Hogy nemcsak anyagi áldozatot hozott, hanem egész lelkével magára vett minden gondot, mely egy ily nagy és fárasztó munkával járhat. — A mennyországban ünnep van ma — szólott ihle-

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCÁJA.

Uti élmények.

Achensee.

Talán feltűnő is lehetett, hogy látogatásaim mindig olyan helyre irányultak, a hol ismerőst láttam, a hol jó barátaim voltak.

Van ebben egy kis életfilozofia.

Gyakran tapasztalja az ember, hogy mikor a vakációzásnak vége van s a nyaralva üdülők hazatérnek, mesés, sőt hihetetlennek látszó dolgokat beszélnek, esetleg imak. Csodás, mesés vidékeket, soha nem látott eseményeket. Velem szemben ez nem lehetséges, mert szemtől-szemben láttam és győződtem meg, miben mi az igazság.

Achenseehez is a kíváncsiság vitt. A természet szépségei mindig mély hatást gyakorolnak rám s a csorbai tó tiri kiadásának megtekintését, mikor azt egy kedves látogatással is egybeköthettem, dehogyn mulasztottam volna el.

Másnap reggel, a telep kedves kápolnájának meglátogatása után első dolgunk egy hatalmas hegyi túra volt. A szépséges kékvízű tavat nem

használatlan, nemcsak mogorvaságukban kiemelkedő hegyóriások támogatják, a melyekre csak alulról bambulhat az ember. A jó tiriak teleépítették a hegyek oldalait kacskaringós gyalogjárókkal, főszereltek egy csomó pihenővel, hogy a kirándulásoknak se vége, se hossza ne legyen. Arnyas fenyvesek nyújtanak kellemes árnyékokat, föl-fölhallik a nyáj barátságos kolompzava, lenn pedig a szépséges tó pihen ágában s mosolygva tekint fel a kék égre s hallgatja a visszhangot, mely egy-egy kiáltás után tiszter-huszor verődik vissza a sziklacsoportok kemény kebeléről. Van azonban nem egy oly részlet, a melybe oly meredek helyen vihették csak be a sziklaútat, hogy csak a bebiztosított turistáknak merik ajánlani. Főléje is irták: Für Schwindlreie, vagyis: nem szédülőeknek, a mit azonban mindenki nem „szédelőgök“ számára magyaráz. Hogy mi Csücs barátommal nem járunk arra, abból egyáltalán nem következik, hogy a szédelőgök közé tartozunk.

Achensee, akár Radegund, a pihenni akarók tanyája. A külvilág lármája nem hallatszik feléje. A gőzkocsi órák számára távol esik tőle, port akarva se láthatnánk, hiszen a felhők folyton körülötte kóborolnak, s csak egy röpké gondolat kell s naponta kétszer is elvégzik az öntözés kedves

kötelességét. Meleg sincs, hiszen a tó tükre 933 méternyi magasságban fekszik a tenger színe fölött. Hűde azonban van bőséggel. A teli kábat igen jó találmány Achensee, különösen, mikor olyan vidékek szoktatták hozzá a meleghez, a melyenket a mi szépi magyar hazánk síkságain is bőven találunk. Ejjelenkint a puha, tollas dunna nagyon jó szolgálatot tesz s a második éjjelen még annak a közvetítése mellett is oly alapos meghűléshez volt szerencsém, hogy három napig elég volt a gyönyörűségéből. A kinek azonban nem imponál a rendes leszállított hőmérsékü temperatura, könnyen juthat hamisíthatlan, egészen természetes jégveremhez is. Közél Pertisauhoz egy 3—400 méter hosszú hegyzakadék van, a mely most, a forró nyár idején is vastag hó-tömeggel van borítva. A nyári időszak csak annyit tudott rajta változtatni, hogy a vastag hó-réteg aljából egy barlangszerü üreget olvasztott ki. Ez a mély, hatalmas üreg valóságos Sziberia. Ha valaki a meghűlés, a didergés gyönyörűségeit akarja Julius közepén élvezni, menjen el ehhez a hóbarlanghoz s öt perc alatt szert tehet egy oly gyönyörű náthára, a melyből félesztendő alatt semmiesetre sem keveredik ki.

Achenseenek egyik legkedvesebb szórako

Papp Károly

szelyem-műfestő és vegyészeti ruhatisztító

Székesfehérvárott
Városház-tér, 5. szám alatt.
(Bejárat a Megyeház-utcáról.)

Mindennemű úri-, női-, gyermek- és egyen-ruhák, menyasszonyi kelengyék, függönyök, végárúk, valamint ágynemű-toll tisztítását elvállalom. — Gyász esetekben a legrövidebb idő alatti kiszolgálást ígerek. 2721 156-49

Mai lapunk 4 oldal.

ÜJONSÁGOK.

— Gyászmise dr. Steiner Fülöpért.
Boldog emlékül megyéspüspökünkért, ki-
nek halála évfordulója holnapután lesz,
dr. Városey Gyula megyéspüspök szomba-
ton d. e. 9 órákor fog ünnepélyes misét
celebrálni.

— Petőfi emléktáblájára Bilkei Ferenc v. biz. tag gyűjtőívén újabb a köveikéző adomán-nyok folytak be:

Székesfehérvári Takarékpénztár	50
Fejérmegyei Takarékpénztár	40 kor.
Dr. Szüts Andor	10
Grünfeld Jakab	10
Engelbach György főhadnagy	4
Dr. Lurja Aladár	3
Bárá Jónó	2
Wertheim Ármin	2
Kováts Á. Sándor	2
Szűts Artur	2
Dr. Révy Ferenc	2
Lukáts Lajos	2
Bárá Salamon Mihály	2
Deutsch Aladár	2
Horly Elemér	1
Say Károly	1
Dr. Csöppenszky Mihály	1
Pfenn István	1
Hübner Károly	1
Butka Zoltán	1
Szemlér Ferenc	1
Szilágyi Imre	1
Belák Ferenc	1
Dr. Kégl Károly	1
Baur Mihály	1
Dr. Mészöly József	1
Pete János	1
Lakatos Károly	1
Dr. Korniss Zoltán	1
Csáti Gy. Emil	1
Dr. Osváth Albert	1
Igf. Fiáth Imre	1
Dr. Bekés Gyula	1
K. Nagy Dezső	1
Böbik Ignác	1
Schmiltz József	1
Összesen	150 kor.
Az eddigi gyűjtés	124 kor.
Összeg	274 kor.

tett ajttakkal az apostolok utódja — Nagyméltóságodnak szülői, magyar hazánknak s a magyar katolicizmusnak egykoron büszkeségei bizonyára boldogan tekintenek ma le Kegyelmességedre és nagytelkü családjára, midőn Isten dicsőségét ily remek épülettel emelni méltóztatott. Ez a pompás épület — mondotta tovább, tűzhelye leend a keresztény civilizációnak és a keresztény felebaráti szeretetnek, a hol a hivek hazájukat, nemzetüket szeretni tanulják s az ahhoz való ragaszkodást lelkükbe szíjják.

Zajos éljenzés követte a szép szavakat s úgy szólva nem maradt szem, melyben, különösen a gróf boldogult szüleinek említésénél — könny ne csillogott volna.

Cziráky Antal gróf ezután Hübner Jenő műépítésre emelte poharát, a ki tehetségét, tudását és ambícióját fektette bele, hogy az Istenháza oly széppé és magasztossá vált. Meleg elismeréssel szólott Szentzenstein János építőmesterről, a ki másfél esztendőn keresztül oly lankadatlan buzgalommal, annyi becsületes jóakarattal felelt meg annak a nagy várakozásnak, melyet a szép terv létrehozásában hozzája fűztek. Végül Kolonics Károly plebánoshoz szólott gyengéld, szeretetteljes szavakkal, megköszönve neki az áldozatot, melyet nemcsak nyugalmának és könyelmének feláldozásával, de szakadatlan munkálkodásával és részvételével végzett.

Hübner Jenő műépítész Cziráky Antal grófra emelte poharát, a ki alkalmat adott neki, hogy a kedves, szép művet, melyet lelke egész szeretetével és ambíciójával teljesített, véghezvihesse. Lőrincz Károly előbb latin rigmusokban, majd magyarul Eszterházy Miklós herceget és családját köszöntötte fel. Sterbeczky István plebános pedig Cziráky László grófra emelte poharát azzal az óhajjal, hogy a Cziráky-család tradíciói benne méltó képviselőt nyerjenek.

A vendégsereg csak a késő délutáni órákban kezdett a kedves helyről oszladni, magukkal vive egy kellemes, feledhetetlen napnak emlékét.

B. F.

zása a csónakázás. Akár ért hozzá valaki, akár nem, kibérrel egy csónakot (egy órára (6) fillér) s kievickél vele a tó tükreire. Hogy azalatt a két nap alatt, a míg Pertisau lakosa voltam, bőven volt benne részem, azt hiszem, senki sem fog rajta csodálkozni. Délelőt, délután kimentünk. Csucs barátom pedig, a ki tejkurát is veit az egyik tirolai tanyán, világért sem ment volna el gyalog odáig, hanem csak a csónak segítségével. Van is benne valami felségesen kellemes élvezet, mikor az ember oly könnyű szerrel hasítja a hullámokat s a csodálatosan tiszta kék vizen ábrándokban ringatja magát. Csodálja az életet, hogy 130 méternyi mélység fölött játszva siklik tova egy apró, pehelykönnyű alkotmányon s eszébe se jut a veszélynek csak gondolata sem. És ott dalolni a csendes, nesztelen hullámokon, mikor a hallgatóságot a bér falai képezik, ó! az felséges. Hogy felelgetnek rá, három négy szót vissza kiabálnak, míg végre valamelyik feléle zuhogó csermely ott a messzeségben elnyeli az utolsó akkordokat. Az „Isten áldd meg a magyar“-t talán sohasem énekeltek nagyobb lelkesedéssel, magyar szívünk lángolóbb szeretetével, mint ott, a hol kívülünk csak alig valaki értette a mi drága hazánk búbajosán szép nyelvét, a hol úgy szólva

senki nem volt kívülünk, a ki megértette volna, hogy mennyi balszerencse viharzott el fejük felett, mennyi keserűség jutott nekünk osztályrészül s mennyi vágy lüktet szívünkben egy jobb, dicsőbb korszak után.

A magyarokat nem szeretik ott künn. Legálább a németek, in specie az osztrákok csak kicsinyelve, lenézéleg beszélnek a mi közállapotainkról. Személylünk iránt — mondhatom — a legnagyobb előzékenységet és gyengédséget tanusították mindenkor. De a politika egy oly aréna volt, a honnan legyőzve és meggyőzve egyikünk se tudott visszavonulni.

Magyarország a korrupció hazája — így beszéltek folyton róla. Olyan országnak képzelik, a hol minden lehetséges, akár Oroszországban. Vannak szolgálkú miniszterei (ez igaz!) a kik mindenre képesek, van szolgálkú parlamentje, a mely mindent megszavaz (ez is igaz!) Van egy hatalmas ellenzéki pártja, a melynek a legfőbb passziója és ambíciója, hogy az örökké gyalázott kormány lábából a tüskét kihuzogassa s a bárszony széken való pihenésüket minél édesebbé és kényelmesebbé tegye. Osztrák és németországi papokkal disputáltunk e fölött. S meg kell vallanunk, hogy pl. a néppártot Tóth Artur bátyánk

— Vármegyei közlg. bizottsági ülés. A vármegyei bizottság ma d. e. 10 órákor, a vármegyház kistermében tartotta meg rendes havi ülését báró Fiáth Pál főispán elnöklete alatt. Az ülés tárgysorozatából említésre méltók a következők: Dettrich Zsigmond biz. tag felemlíti, hogy a Székesfehérvártól Sárboárgárdig vezető utvonalon egyetlen egy községben sincs csendőrőrs. Minthogy a községi előjáróság a cigányokkal semmikép sem tud boldogulni, az idén pedig a rossz termés miatt egyébként is kedvezőtlenebbek lesznek a közbiztonsági állapotok, feltétlenül szükségesnek tartja a tél beállta előtt a nevezett utvonala csendőrőrsöt elhelyezni. Az alispán idevonatkozólag elmondja, hogy e tekintetben már meglőrtént a megállapodás a vármegye és a miniszterium között; eszerint Aba mindenesetre kap őrsöt, azonban a miniszteriumtól függ, hogy mikor. Az árszék elnöksége jelentése szerint az árszékletet a miniszteriumnál feljelentették, hogy 313 drb. hagyatéki ügyet évek óta hevertet magánál, és emiatt a királyi járásbírósg több esetben nem tud ítéletet hozni. Mikor e tárgyban a kir. járásbírósgot megkeresték, hogy a hátralékos hagyatéki ügyeket nevezze meg, mindössze 41-et sorolt fel, amelyek azonban legnagyobbbrészt olyanok, hogy nem az árszék hibájából hevernek a vármegyén. A kimutatást egy jelentés kapcsán felterjesztik a miniszteriumhoz. Gróf Cziráky Antal biz. tag panaszkodik, hogy a Bicske és Zsámbék közti ut hihetetlenül rossz. Minthogy a nevezett ut ma már nem törvényhatósági, hanem közdülő ut, az érdekelt községeket keresi meg a bizottság az ut rendbentartása végett. (Különben a lovasbrenyi-csákvári ut sem kifogástalan!) A közgazdasági állapotokról Koller Tivadar előadó számolt be a nála megszokott alaposággal. (Jellemző különben, hogy ezen az egy jelentésen kívül elnöki csemetés nélkül egyik előadó jelentése sem részesült általános meghallgatásban.) Erről a jelentésről hasábotak lehetne írni, annyi érdemes gondol, eszme, tapasztalat van benne. Elmondja, hogy a *jószinul* börze is alaposan csaldott az idei termésben. Rámutat a tavalyi és idei gabona-termés közötti különbözetre, amely búzánál 42, rozsnál 35, árpnál 33 és zabnál 50%-ot mutat; ezzel szemben a buza ára 28, a rozsé 25, az árpáé 29 és a zabé 27%-kal emelkedett, világosan jelezvén, hogy a börzianerek még ebből is hasznot húznak. Egyébként is a gazdának semmi öröme sem telik a magas gabona-árakban, hiszen — mint előadó kézzel fogható módon bebizonyította — az idei számadás sokkal kisebb jövedelmekből áll, mint a tavalyi. Legnagyobb baj azonban a nagy

se tudja kacskaringósabban lemondani, mint épenük. Csak hogy épen az ellentétes szempontok alapján. Ausztriában és Magyarországon nem ismerik Artur bátyánk nehezmenyeit. Azok meg nem tudják pl. megbocsátani egyes néppárti képviselőnek, hogy az obstrukción részt vettek, hogy a kurucmagyarság oly rendíthetlen vitézeket talált bennük. Bizony olyan titulusokat vagdaltak ezért feléje, a mire minden magyar ember büszke lehetne.

Nem haragudtam érte legkevésbé sem. Inkább tanultam a magamét s mindent, a mi a magunké becsülni és a végtelékig szeretni. Hiába! az idegen gyűlölete, kritikája a legjobb tűzpróba!

Egyébként jó emberek voltak a tiroliak. Maga a nép különösen mintája, példányképe a becsületességnek és jámborságnak. Pénzedet bátran otthagyhatsz akárhol. Utánad viszik, de hogy valaki elemelje, arról teljesen nyugodt lehetsz.

Ép ezért szinte nehezemre esett, mikor a kedves, szép helyről, jölelkü népétől megválnom kellett. De az idő intett rá s 10 napi távollét után, ismét a gyönyörűsége Brenneren keresztül visszatértem szép magyar hazám földjére.

Bilkei Ferenc.

Szlanyinka Ferenc

férfiszabó

Székesfehérvárott, Szent-Imre-utca 1. szám

Ajánlom dúsan felszerelt raktáromat a legfinomabb tavaszi és nyári angol és hazai szövetekből. Vállalom mindennemű úri, egyen- és papi-ruhák legújtanysabb ár melletti, korrekt és gyors elkészítésére. — Vidékre próba nélkül.

takarmány-hiányban rejlik, mert nagyon sok gazda kénytelen állattalaját megkevesbiteni. (Erre a bajra mi már reámutattunk.) Junius 9-én volt — hosszabb szárazság után — valamirevaló eső, s azóta imitt-amott esett pár csöpp. A sertések más esztendőben a tarló-legelőkön félig meghiztak, most zsákból kell őket tartani. Ennek is a szárazság az oka. Megemlékezik az előadó arról is, hogy a fejérmegyei buza a külföldieknek az idén teljes diadalt aratott. Mert a francia, orosz és angol buza mind hosszabb termelési időt igényel a mienknél. Tavaly 20—25% termés-többletet adtak, de az idén sokkal kevesebbet termettek a magyar buzánál, pedig a fejérmegyei buza aránytalanul többet ér ezeknél. Végezetül nem győzi a gazdákat eléggé figyelmeztetni arra, hogy ne sajnálják a jó munkátást és a műtrágyát. Amíg az átlag-termés alig több 5 mm.-nál, addig a műtrágyázott földön 12 mm. is termet.

Nizza helyett Fehérvár. Gutlohn Mártonnak, a szerencsétlenül járt rozsnói ügyvédnek esete még mindig erősen érdekli városunk közönségét. Az ügyesség rendeltére, a mely esetleg büntény fenntartását is feltehetőnek látta, dr. Hercz Oszkár törvényszéki orvos és dr. Keczan Liviusz vasárnap megejtették a boncolást. A fiatal, 32 éves ember hullája általános feltűnést keltett az orvosok előtt. Erős, tagbaszakadt s valóban szép embernek volt nevezhető. Halálának okát az orvosok nem voltak képesek megállapítani, a menyiben minden szerve tökéletesen egészségesnek volt mondható s akár a szíven, akár az agyvelőben nem találtak semmi abnormalitást. A halál közvetlen oka tudóvizényő volt, hogy azonban ezt mi idézte elő, az orvosok nem voltak képesek megállapítani, a miért is a hulla benső részeit felküldték Budapestre a törvényszéki orvostani intézetbe.

A halott rokoni vasárnap városunkba érkeztek, hogy a hulla elszállításáért intézkedjenek. Előadásuk alapján Gutlohn ur elutazása nem épen szép színben tűnik fel s jórésztben hasonlít a hirtelen Amerikába utazó pénztárosok szokásához. Rozsnóyn több ügyfelének őt meg nem illető pénzt szedte fel, majd Pestre ment s ott feleségének — a kivel válóperben volt — járó pénzösszeget vett magához s ezen akarta rendezni a rosszul sikerült kéjtudatát. Balsorsa, a melyet méltán az Isten ujjának mondhatunk, lesújtotta őt, mielőtt Nizzában, vagy annak szomszédságában, Monte-Carloban és Monacóban a szerencselovagok megszokott módszerét: a szerencse megpaktolásait eszközölte volna.

Szóval Gutlohn Márton a kétségbeesett existenciák szomorú táborába tartozott s Fehérvárt akarata ellenére érte el az a halál, a melyet Monte-Carlo, vagy Monaco mellett annyi szerencsétlen társa példája után maga keresett volna a tenger tájátéko hullámai között, miután nem váltak be a remények, melyeket a hírhedt szerencsebarlang falai között hasztalanul keresett.

Nagy meglepetéstől szolgált végül az a körülmény, a melyre vasárnap jött a rendőrség. A halálozás után ugyanis kikutatták a halott zsebeit s körülbelül 130 koronát találtak nála francia pénzben. Ekkora összeggel lehetetlen Nizzába, az előkelő világ városába utazni. Rögön felütoite tehát fejt a gyanu, hogy Gutlohn meglopák. A gyanu első sorban kísérőjére, Bánhid Gyizára irányult, a kit ki is kutattak, sőt rövid ideig a rendőrszoba vendégszeretét is kénytelen volt igénybe venni. Vasárnap aztán a boncolás előtt kint, hogy Gutlohn nyakában, zsinórra akasztott kis erszény volt s abban 7200 frank francia pénz volt vadonatúj, ropogós bankókban (természetesen nem az övé, hanem a feleségé és az ügyfeleié.) Persze csodálatos körülmény az, hogy a pénz kutatása csak a zsebekig terjedt ki. Hiszen alig van utazó ember, a ki, ha nagyobb összeget visz magával, a zsebébe vagy a pénztárcájába tegye, hanem valami rejtett helyet keres számára. S ha a kórház szolgálja nem olyan,

a milyen, ha esetleg a vetőközetésnél zsebrevágja az összeget, a melynek otlőtezéséről senki nem tudott, aligha lett volna ember, a ki nyomára akadt volna.

A villanyvezeték és a sárkányok. Nem a mesebeli sárkányokról van szó, hanem azokról a papir-sárkányokról, amelyek a gyermekeseknek oly sok örömet okoznak. Ezeket most veszély fenyegeti, mert a villánytelep igazgatósága a főkapitánysághoz intézte beadványában reá mutat arra a veszedelemre, amit a gyerekek a sárkányokkal okozhatnak. Ha ugyanis a vezetékkeket a reájuk tekeredett zsinórral addig húzzák, míg a drótok összeérnek, rövid-zárlat származik, ez pedig nagy veszedelmet hozhat. Így tehát a sárkány-eresztés gyönyörűségét csak a városban kívül gyakorolhatják a gyermekek veszély nélkül, a főkapitány tehát meg is tiltotta a sárkány-eresztést.

Nem volt bátorsága meghalni cím alatt megírjuk, hogy egy fiatal leány előbb mérget ivott, azután pedig a „Szent-Kereszt” temetőben agyon akarta magát lőni. A leány a keresztúri vámsorompó örenek, Kováts Györgynek Anna nevű 16 éves leánya volt. Azért térünk vissza a dolagra, mert Kovács József, a budai-uti vámsorompó öre azzal a panaszszal jött szerkesztőségünkbe, hogy „jóakarói” egyre azt kérdezték, miért is akarta a (hasznló korban levő) Kata leánya elemészteni magát? Az Anna leánya csak 4 éves, így egyeztetlen a legnagyobb gyanusítják meg. Mindezt örömmel mondjuk el a háborgatott szülők érdekében is, a kiknek épen nem szolgál büszkeségükre, ha 17 éves gyermekük már az élet törzások kioltásán töri a fejét.

A fürdés áldozata. Sindele Rudolf móri születésű, 17 éves szabósegéd, ki Krausz Béla Budai-uti üzletében volt alkalmazva, vasárnap fürödni ment a Schmidt-féle teglalepnel levő gödrökhöz. Szerencsétlensége egyik mélységhez vitte, melyben, uszni nem tudván, elmerült. Hulláját beszállították a régi városi kórház hullaházába.

Üngyilkos másfél éves gyermek. Strausz Ferenc helybeli (Lövöldé-utca 3.) gabona-ügynök 19 hónapos, Miklós nevű fiacskája gyilkosa lett önmagának. Vasárnap j. u. Strausz né a mosókonyhában fürdött s mikor a fürdésnek vége volt, a ház egyik lakója a másnapi mosáshoz tette meg az előkészületeket. Közben a kis Miklós az édesanyját keresvén, bement a konyhába. Ott egy csésze-féle edényben a padon mosósódat talált. Valószínűleg cukornak nézte s egy darabot megevett belőle. Szülei s a többi lakok csak a nagy sírásra lettek nyelmesekké. Azonnal tisztában voltak a helyzettel s orvos után szaladtak. Dr. Friss Adolf minden töle telhetőt elkövetett ugyan, de a kis fiú masnap, 12 órai iszonyu kinlódás után meg is meghalt. Az ügyesség elrendelte a vizsgálatot arra nézve, hogy ki-nek a gondatlansága okozta a gyermek halálát.

A hűséges cseléd. Pollák Árminné ma a rendőrségen azt a panaszt tette, hogy Farkas Erzsébet, aki őt másfél évig hűséggel szolgálta, közel 200 korona erejéig meglopata. A leány elsőjén hagyta el helyét, s most vette észre, hogy egy darab szappan hiányzik, Pollák Ármint elment egy rendőrről a nagynénjéhez, ahol a leány lakott. Itt aztán az a meglepetés várt reája, hogy dunnát, vankos-huzatokat, lepedőket, zsebkendőket stb. stb.-t ismert fel a magáénak. A hűséges cseléd másfél év alatt ekként sok érdemet szerzett a büntetésre. A panaszos nő a rendőrség kérdéseire a leány erkölcséről nem valami megnyugtató választ adott; de a saját vallomása szerint ő e tekintetben nem korlátozhatta. (Dehogy nem!) kifejezte gyanuját az iránt is, hogy édesanyja ágyából a 160 koronát is a hűtlen cseléd emelte el, a kit a rendőrség letartóztatott.

Lantos Sebestyén. Van szerkesztőségünknek egy alakja, a ki a legsötétebb uborkaszézen idején szokott hozzánk bekopogtatni. Hasonlít a

tengeri cápához, melyek éhes fogait a gyantalanul fürdőző emberek combjain próbálják ki. Mikor más tisztességes ember izzad, vagy fürdik; várja az esőt, vagy perlekedik a forrósággal, akkor ő szenvedélyének él: a koplálásnak és a koplálás győtreime megénekülésének. Ma is egy ilyen verszettel állított be szerkesztőségünkbe s miután felelősséget a guta környékezte és bot után tekintgetett, hamarosan letette az asztalra a verselményt és kiosont. Mást nem tehetünk, mint átadjuk őt is, versét is a közmegevetésnek:

Eh-dal.

Elszáradt a, elszáradt a kukorica gyümölcse.

„Nincsen mivel jó Sebestyén gyöngye gyomrát megtöltse.

Enekel hát éhesen

S éhenbősen így eseng:

hullj eső a felhőtől

Mert Sebestyén éhségtől

Istók uscse megbődül

S haldokolva beledül

Az sóstóba.

Villámcsapás. Bőséges eső ugyan nem áztatta a földet, de a viharral járó veszedelem kijutott a csurgaiaknak. A napokban erős égen-gés hozta hírül, hogy a várvavárt zivatart megérkezik. A mezőn levő pásztorok illetve menekedtek a fák alá. A villám azonban egy hatalmas dörrenés kíséretében közéjük csapott és Simon János 9 éves libapásztorot megölte, Bernát József libapásztorot pedig iszonyu erővel a földre sújtotta, hogy az a kezén és lábain súlyosabb sérüléseket szenvedett.

Vörös kakas. Az égető s mindent megaszaló forróságban nem csoda, ha naponkint újabb és újabb szerencsétlenség híre jön hozzánk. Sőt talán azt mondhatnók, hogy nagy szerencse a szerencsétlenségben, hogy nagyobb veszedelem nem érte megénk községet. Tudósításaink alapján egész sereg tüzesről ugyanok kénytelenek beszámolni: A **börgöndi** vasudalomban, a Déli Vasut mentén a napokban kétszer is ütött ki tűz. Először hat kereszt buzát s körülbelül husz hold tarlót emésztettek fel a lángok. A közbejött segítség megakadályozta a veszedelem további terjedését, melynek oka valószínűleg a mozdonyból kiszálló sziporka lehetett. Alig múlt ez el, midőn az egyik birkaistállóban az alomszalma kapott lángra. Es szerencsére a közbejött segítség elnyomta a veszedelmet. — Sárosdon **Esterházy** László birtokán az egyik cselédalkás gyuladt ki s a nagy melegben egyszerre lángban állott az egész. A tetőzetet megmenteni lehetetlen volt, de azon kívül nem birt a tűz tovább harapódzni.

— Nadapon a múlt pénteken szintén meglepő látványok volt tanuja a község ottani lakossága. Az ugynevezett „csucos hegy,” mely valamikor az ősidőkben tűzhányó lehetett s most legelőül szolgál, a perzselő hőségben teljesen kiszáradt rajta minden s az oldalán levő avar ismeretlen okból kigyuladt. Csakhamar koszoruban kezdett égni, a füst pedig a csúcs felé gomolyodott s a messze távolból egy tűzhányó hegy érdekében füstölő kráterjához hasonlított. — Ugyancsak Nadapon Meszleny Pál földbirtokos szőnye gyuladt ki e hó 6-án. Kutja azelőtt el volt zárva, de a tulajdonos az idej hőségben megengedte a hozzáférhetést. Ennek köszönhető, hogy Farkas Pál 15 éves fia gyújtót dobott el, melynek lángja meggyújtotta az avar s körülbelül 20 holdnyi területet, az ott levő szép gyümölcsfákkal együtt elpusztított. Elégett Tóth János földmives prés-háza is, és ha a közelben levő bányamunkások segítségül nem mennek, Meszleny Pál szép prés-háza is áldozatul esik a veszedelemnek. — Ugyancsak e hó 6-án gyuladt ki Vogl Sándor zámolyi lakos száraz legelője s csakhamar 15 holdnyi területen leégett.

Lapunk zártok értesüünk, hogy Szécheny Viktor gróf sárpentelei birtokán a szérűskertben óriási tűzvész pusztit.

● Tollkőnyű nemez kalapok. Tennisz cipők, ingek, övek, mellények. Batiszt, nyers selyem, gyapju ● Szalma-kalapok, női blous ujdonságok mélyen leszállított árban. ● turista ingek, rövid batiszt lábra valók. Szegezett vászoncipők párja 60 krajcár. Varott talpu ● Nagy választék sapkák, tricok és egész finom könnyű vászoncipők párja 1 forint. ● szweaterekben — csakis

Knazovitzky Belánál
*** Székesfehérvár. ***

2727 104-35

Az automobil. Nem hiába gyártanak róla annyi rossz viccet, de bebizonyított tény, hogy rengeteg kalamitást okozott már az ujkor veszedelmes találmánya: a tőf-tőf. Vasárnap reggel Budapestről a Balatonra, d. u. 7 óra tájban pedig visszafelé ment egy automobil örült vágatásban, egy kilométeres porfellege, hagyva maga után. Velenczén vasárnap vásár levén, a fehérvári vásároszó iparosok nagy része részvételében a kiváló szerencsében, hogy lovai megvadulhattak az ördögös masinától. A legtöbb szerencsésen kikerült a veszedelmet, nem úgy azonban Weisz Mór, szeretett életéjével, Ländler Armin és Rausch Jánosné, a kiknek kocsiával éppen egy fordulónál találkozott az örült vágatás masinája. A lovak megijedtek és szilaj rohamban törekedtek lefelé a hegyről és a fordulónál sikerült is olyan svungot adni a kocsinak, hogy az belefordult az árkokba, az utasok pedig gyönyörű ívben elröptülvén, a buzafölde tuskés talajára borulva adtak hátat az automobil szenális kitalálójának. Az automobil utasai azonban nem tartották okvetlenül szükségesnek, hogy részvételüknek kifejezést adjanak, közébe vágtak a lovaiknak, akarjuk mondani gyorsabb mozgásra biztatták s elszellelték a por-felleg árnyában.

Exhumálás. Battán e hó 4-én, a Duna hullámai közt furdott Virág Teréz, Virág János kanász 7 éves lánykaja. A Duna árja a mélység felé sodorta a gyenge gyermeket, a ki csakhamar el is tűnt a sötét hullámsírbán. Később, hosszas keresés után megtalálták tetemeit, elsiattak s átadták az anyaföldnek. Az ügyesség azonban nem nyugodott bele a dolgok ilyen egyszerű elintézésébe s kételyei merültek fel az iránt, vajjon nem erőszakos módon vesztette-e életét a szegény kis Virág Teréz. Dr. Hercz Oszkár törvényszéki orvos tegnap dr. Kecán Livius kíséretében kiment Battára, felbontották a sirt s meggyőződtek róla, a miben egyébként a kir. ügyészégen kívül egyáltalán senki sem kételkedett, hogy Virág Teréz halálának a Duna hullámain kívül senki okozója nem volt.

Tolvaj barátó. Főris Györgyné és Hegedűs Györgyné seregélyesi lakosok — mint tudósítónk írja — jóbarátságban voltak. A nagy barátság vége az lett, hogy Főrisné a csendőroknak azt jelentette, hogy barátóját 3 kor. 70 fillért lopott el az asztaláról, amíg ő az udvarban járt.

A járványos állati betegségek legutóbbi hiv. kimutatása. Fejér vármegye. Veszélyes: székesfehérvári Lovasberény, Moha, Nadap; váli Pázmánd. Ragadós száj- és körömfájás: móri Balinka, Bodajk 12 u.; sárbogárdi Alap, Herczfalva 17 u., Nagylók, Sárszentagota 11.; székesfehérvári Aba 3 u., Sárszentmihály 1 p.; váli Vértescsa 5 u. **Külkór:** váli Tárnok 10. **Serlés-orbánc:** adonyi Rácalmás 1 p.; sárbogárdi Sárszentagota 2 u.; székesfehérvári Csősz 6 u., Nádasladány 13 u., Seregélyes, Sukoró 7 u. **Serlésűz:** adonyi Adony, Ercsi, Pusztaszabolcs 1 m., Rácalmás 4 u.; móri Balinka 5 u., Csókakő 12 u., Magyaralmás 8 u. Pusztavám 25 u., Söréd 10 u., sárbogárdi Herczfalva 8 u., Pusztacséreg, Sárszentagota 2 m.; székesfehérvári Csőr 10 u., Gárdonyi 1 u., Iszkaszentgyörgy 16 u., Seregélyes; váli Baracska, Bicske, Csabdi 3 u., Martonvásár, Pélcset, Mány, Söskut, Tabajd 7 u., Tárnok, Tordás 4., Váli, Vértescsa.

Megszökött. Vincze Gyula mindenes, aki Léderer Jakab kántinos szolgálatában állott, felhasználva az alkalmat, mikor gazdája 10 koronát rábizott, megszökött. A rendőrség körözi.

Gyümölcsstermelés.

(—s —k.) A 70-es években történt. Heves-megye egyik jóhírnevű szőlőtermelő hegyvidékén 7 kat. hold szőlőterületet 2 esztendő alatt teljesen kipusztított a filloxéra. Igen, mert mi magyarok, amíg magunk is nem tapasztaljuk valamely állítás keserű igazságát, nem hiszünk senkinek. Ismertem intelligens embereket, akik amellett, hogy jó szőlőgazdák voltak, a févlágért sem hitték el, hogy az a „nyomorult kis féreg” tönkre tudjon tenni ezer és ezer tőket. Szomszédjaik szőleiben megindult a pusztulás, s még mindig azt hangoztatták: „Előfordult ez már máskor is. Majd jövőre újra kihajt!”

Még az sem világosította fel ezeket a kételkedőket, hogy akkor, amikor 100 és 100 holdnyi terület elpusztult, egyes okosabban gondolkodóké teljesen épségben maradt.

Ma már fájó szívvel emlegetik ezek a maguk kárán okuló magyarok közül való volt. Ki is pusztult a szőlője teljesen. Szomorúan járkálta végig a barázdákat, s csaknem sirva fakadt a pusztulás láttára.

Hozzászóltok ahhoz, hogy szőleijében valamivel babiljon, s akkor — szőlőtöke hiányában — az elszört magokból kelt őszibarack-fákat kezdte nyesegetni, gondolni. Más fát nem tűrt meg a szőleijében, sőt egyszer már ezekre is kimondta a halálos ítéletet.

Hogy megmaradtak, csak a felesége könyörgésének köszönhető. Nagy volt a terület, sok fa elfért benne. Volt vagy 300 fája, s valamennyi a legjobb termésben.

Az ápolás, gondozás, trágyázás, nyesegetés olyan szép eredményt járt, hogy a fák egytől-egyig szép termést hoztak. Ekkor látta csak a gazda, hogy azok a „kidobni való” barackfák mily rengeteg gyümölcsöt teremnek, ha gondjukat viselik.

Persze a nagy termés értékesítéséről is kellett volna gondoskodni; de erről a mi gazdánk elfeledkezett. Alig adhatott el Egerben néhány kosárra valót, s ime, az egész termés a nyakára került. Az eddig számba sem vett „kőfic” gyümölcs most értékel képviselt, nem akarta hát elveszíteni. Az amugy is turesen álló kádakba szedte be és pálinkát főzetett belőle.

A 300 fa átlagban 6 liter pálinkát adott; ami nem is sok. Volt tehát 1800 liter, 18 Hl. barack-pálinkája. Mikor utána kérdezősködött, megtudta, hogy a készített pálinkát Hl.-kint 100 forint (akkor még forint beszéltek), szívesen megveszik. Kapott tehát nem kevesebb mint 1800 forintot.

Amig a szőleje — mig épségben volt — tisztán alig jövedelmezett többet 3000 frtnál, addig

a „türe való” 300 darab barackfa 1800 frt. jó-vedelmet adott.

Nos, uraim, mit gondolnak? Érdemes-e gyümölcsfát tenyészteni? Pedig az elmondott dolog megtörtént tény. (Folytatjuk.)

HEGYESY GYULA
ZONGORAKÉSZÍTŐ, SZ.-FEHÉRVÁR, SIMOR-UTCA 21.
Elvállalok mindennemű zongorák, pianóknak stb. javítását, hangolását. 15 évig működtetm elsöbrangú gyárakban és több év óta önállóan.
2743. 52-12

KNAZOVITZKY ELEMÉR
vas-, szerszám- és könyvberendezések üzlete
SZÉKESFEHÉRVÁR,
a „Magyar Király” szálloda átellenében.
TELEFON: 149. sz.
A legolcsóbb árakban,
szolid kiszolgálás mellett kaphatók
az összes 30-1
vasaru-cikkek.

Dupla villanydelejes kereszt vagy csillag.
2801 20-4
D. R. G. M. 88503. sz.,
gyógyít és felüti jótállás mellett **köszvény, reuma, asthma (nehéz lélegzés), átmattanság, fülzugás, nehéz hallás, epilepsia (eskór), idegesség, étvágytalanság, sápkór, fogfájás, migren, tehetetlenség, influenza, valamint minden idegbetegségnél.** Azon beteg, aki 88,503. sz. készülékem által legfeljebb 44 nap alatt meg nem gyógyul, azonnal visszakapja a pénzt. Ahol már semmisen használt, elő kérem az én készülékemet megkísérlni; meg vagyok győződve készülékem biztos hatásáról. **A nagy készülék ára 6 kor., illőt betegségnekél alkalmazandó. Kis készülék ára 4 kor., könynyebb betegségeknekél alkalmazandó.** A központi elárúsióhelye széküld utánvétel vagy előleges fizetéssel a bel- és külföld részére
SCHIEFFERD.SÁNDOR
Budapest, VIII., Ezerérdi-utca 3. szém.

HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR
Kronsteiner Károly
Bécs, III., Hauptstr. 120., saját házában.
Kivánatra ingyen própa, mintakönyv prospektus.
Főraktár: Schön Rudolf, Zöldfa-utca 15. sz. Székesfehérvár.
Kronsteiner-féle új zománc. **Homlokzat-festéke** hatás. védő, ötven különböző minta, vízzel keverhető, mosható, viharmentes, tűzálló, zománcozott, csak egyszerű mázolás. Jobb, mint az olajfesték. Ezek során szállítja cs. és kir. uradalmak, katona- és civilintézőségnek, vasutaknak stb. **Minden résztvevő kiállításon első díjjal jutalmazva.** Legolcsóbb festék homlokzatokra, belterületre, különösen iskolák, kórházak, templomok, kaszárnyákhoz stb. és mindenféle más tárgyhöz. **Egy négyzetméter ára 2 1/2 kr.** Meglepo eredmény. **Homlokzat-festék,** viharmentes, tisztában oldható, 48 minta olajfestékkel azonos. Kgr.-ja 12 kr.-tól följjebb.

Gerenday Gyula
vászón, fehérmű, rőfös és rövid-áru üzlete
Székesfehérvár, Nádor-utca.
Tenis reket, Tenis cipő, Tenis labdák, Sport ingek, Sport sápkák.
Ajánlja hazai gyárműnyű vászón, asztal-nemű, valódi rumburgi és sziléziai kézi szőtt vászón és sifon árúraktára. Fűrdő ruhák, fűrdő köppeny. Legdivatósabb férfi ingek, gallérok, kézelők és nyakkendők. Kelengyéhez szükséges és megfelelő női fehérmű és kész ágymű. Mérték utáni megrendelére bármely fehérmű gyorsan és pontosan elkészítetik. Csecsemők részére készletben ingesek, szővött és kötött újjas hosszupárnák, pólák-kötő, bőlécs és kocsitakarók, gumu-lepedő, szalag, csokor. Szövet ág- és asztalterítők, csipke és szövet függönyök. Torontáli, Axmiszter és tapasztri szalon és futó szőnyegek. Gyapjú és teveszőr ágýtakarók, levarrott Kaszmir, Klott és selyem paplanok. Divatos ruha szövetek, Cosmanosi mooskólme és selyem-kelmék. Szalag, csipke, fátol, divatos övek, vállfűző, napernyők. Nagy választék. keztüé és hársányából. **Lilázter és mosható kötények.** Szövet és rőfös árúnl 5 1/2 engedmény. 2750-104-26

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.